

armes, infiltrats o provocadors. 1, aquests, sí que els hem detectats». Segons opinen, les contínues referències de col·laboració poden propiciar aquesta mena d'accions.

Aquells que reben un setge més gran són els refugiats polítics fora de l'estat. Possibilitat de ser extraditats i dificultats en la renovació de la documentació i en l'obtenció de treball són sistemes legals que comencen a dificultar la situació de la comunitat de refugiats polítics catalans a la Catalunya Nord. Tot això augmentat ara amb l'acció que han provocat les suposades relacions amb ETA, com comenten fonts pròximes als refugiats.

Estralls d'un cotxe-bomba d'ETA a una entitat bancària francesa.

D'altra banda, el seguiment que per la seva banda efectua la policia autonòmica ha quedat força limitat a la simple presència de mossos en les manifestacions de l'MDT —el passat 23 d'abril se'n van detectar un mínim de deu, segons fonts del moviment independentista. Posteriorment, policies pertanyents al servei d'estudis havien mostrat la seva estranyesa davant la possibilitat d'investigar qüestions relacionades amb l'activisme polític.

La vinculació d'ETA amb Terra Lliure i, posteriorment, amb l'independentisme polític ha experimentat, en tot cas, diversos graus de consideració. Primer es deia que l'independentisme català donava suport a ETA; després, que Terra Lliure « premia el botó » de les accions d'ETA; posteriorment, es parlà que el suport només venia per part d'alguns militants de Terra Lliure, i finalment, que havien estat militants

de Terra Lliure que havien abandonat l'organització els que s'havien integrat en ETA.

Les causes d'aquest desori, cal anar a trobar-les en la història recent de Terra Lliure, que ha viscut una expulsió important: la de «Cala», Josep Calasanz Serra. I l'allunyament voluntari, l'any 1984, de Joan Carles Monteagudo, un històric de Terra Lliure que va incorporar-se a l'independentisme armat arran de la campanya per l'abstenció al referèndum per la reforma, època en què va connectar amb ex-militants del FAC. Posteriorment, Monteagudo va autoexcloure's de l'organització i s'ha parlat força de la seva vinculació posterior amb ETA, que mai no ha estat confirmada. En qualsevol cas, tot queda ben lluny de pensar que a Terra Lliure hi ha hagut escissions recents.

I apel·lar a la col·laboració respon a uns altres objectius. La mateixa sort corre la teoria de la trama internacional terrorista via Barcelona. Les detencions dels Brigadistes van desfermar la por d'una Barcelona cap i casal del

«terrorisme internacional connectat». Ja s'ha produït l'alliberament sense càrrecs d'alguns dels que fa pocs dies eren considerats elements de màxima perillositat. Ara ja, el govern civil de Barcelona no descarta la possibilitat de «relacions informatives» entre ETA-Terra Lliure i qualsevol altra organització armada del país que sigui, però en descarta el suport operatiu.

Finalment, a Catalunya, després de tres setmanes seguides de cotxes-bomba, han quedat —a banda del terror i les víctimes— un gran desplegament policial, una breu campanya de condemna engegada pel Parlament, el suport de l'MDT a Herri Batasuna amb el condicionament explícit que ETA deixi d'actuar en aquest país i, a més, la resposta ben clara dels presos de Terra Lliure que EL TEMPS ofereix en aquest mateix reportatge.

ETA s'ha quedat sola a Catalunya. Ara, després d'unes setmanes d'haver cessat les seves activitats a Barcelona, els atemptats s'han reiniciat a Euskadi. La retirada podria començar a ser un fet. □

JAUME FERNÁNDEZ I CARLES SASTRE

«L'actuació d'ETA, un error estratègic»

Carles Sastre i Jaume Fernàndez Calvet, presos de Terra Lliure a Carabanchel, líders històrics de l'organització, deixen clar per a EL TEMPS quina és la seua actitud davant els atemptats d'ETA a Barcelona. I condicionen el suport a la llista d'Herri Batasuna a Europa a un canvi d'estratègia d'ETA a Catalunya.

J. M. Pasqual

Carles Sastre entrà a militar el 1972 en el Front Nacional de Catalunya i el 1976, en l'Exèrcit Popular Català —EPOCA—. El 1977 va ser detingut, amnistià i posat en llibertat fins que li va ser retirada l'amnistia, moment en què s'hagué d'exiliar. Al gener de 1985 va ser detingut a Puigcerdà i tancat a Carabanchel. El 24 d'octubre de 1985 va ser jutjat en el «cas Bultó» i condemnat a trenta anys. El 4 de desembre del 86 fou jutjat, en aquesta ocasió en el «cas Viola», i fou absolt per falta de proves. En l'actualitat, a Carabanchel, espera un nou judici, el proper 25 de juny, en el qual el fiscal li demana un total de trenta-nou anys i mig.

Jaume Fernàndez Calvet va ser militant del PSAN-provisional i dels IPC. El 1979 va ser cofundador dels Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans. El 1981 s'exilia a la Catalunya Nord. El 19 de gener del 85 és detingut per membres del grup segon de la Brigada Regional de Informació, prop de la Guingueta d'Ix (la Cerdanya). L'1 d'octubre del 85 és condemnat a sis anys i un dia per pertinença a bandes armades, i el 18 d'octubre del 86, a dos anys, per delictes d'estralls. Té pendent un judici, per al proper 25 de juny, en el qual el fiscal li demana setanta-nou anys i mig. És autor del llibre *Terra Lliure 1979-1985*, publicat per El Llamp.

EL TEMPS va demanar a la Direcció General d'Institucions Penitencià-

ries de l'estat un permís per entrevistar dos dels líders històrics amb més carisma dins Terra Lliure. **Mariano Serrano**, cap del Servei d'Inspecció, contestava a aquest setmanari: «Lamentem participarles que la Direcció General no considera oportuno accedir a las entrevistas solicitadas». Malgrat això, EL TEMPS ha aconseguit per uns altres mitjans l'entrevista, on **Carles Sastre** i **Jaume Fernández** es defineixen clarament sobre l'«error» dels atemptats d'ETA a Catalunya, a la continuació dels quals condicionen el suport independentista català a Herri Batasuna en les llistes per Europa. Un document exclusiu que EL TEMPS ofereix, firmat pels seus autors.

El Temps.—*Situació en què us trobeu, personal, anímica... Tracte que rebeu per part del personal de presons, d'altres companys...*

Presos Terra Lliure.—A nivell molt general, podem dir que la moral és alta, en la mesura que constatem que l'independentisme al carrer avança dia a dia, i aquest és per a nosaltres l'estímul fonamental. Per la resta és evident que hi ha dies millors i dies menys bons, però això tampoc no és un tret exclusiu de la presó. Cadascú s'organitza la pròpia autodisciplina d'ocupacions diverses, per tal de fugir de l'ensopiment, i per ara funciona, i ja portem força temps.

Pel que fa al personal de presons, cal distingir diversos nivells. Els funcionaris, amb els que tenim el tracte més directe, per regla general ens respecten força. La direcció de la presó procura també no complicar-nos la vida, i mantenir l'*status quo* actual. Per part de la Direcció General d'Institucions Penitenciàries és d'on ens arriben més problemes, com el fet present de no poder realitzar aquesta entrevista directament, al·legant que «los terroristas no tienen derecho», quan hi ha precedents que indiquen justament el contrari. També a l'hora de les classificacions de grau, la DGIP actua amb la màxima duresa que pot respecte als independentistes.

El Temps.—*¿Quines perspectives veieu per al moviment independentista, ara que experimenta un reforçament?*

P.T.L.—A l'hora de parlar de reforçament, cal fer la distinció entre l'augment del que anomenem independentisme sociològic o estadístic, és a dir, aquell conjunt de gent, generalment molt jove, que es mobilitza en dades molt concretes o senzillament té una ideologia independentista en abstracte. I d'altra banda, un sector molt més reduït numèricament, constituït pels independentistes enquadrats al si de les organitzacions nacional-populars (MDT, GDL, AEIU, CSPC...), sector que no sols es reforça a nivell numèric, sinó que està experimentant un important procés de maduració política.

Jaume Fernández, Carles Sastre, Jordi Cort i Anton Ribas, dins Carabanchel.

En aquest darrer sentit, s'està passant d'un cert activisme, a voltes mancat de la necessària perspectiva, a una prioritització de les tasques d'avanç ideològic que permetin una intervenció més eficaç en els diferents nivells de la lluita independentista.

En aquest context, les perspectives són d'un gradual eixamplament i una consolidació de l'espai polític de l'in-

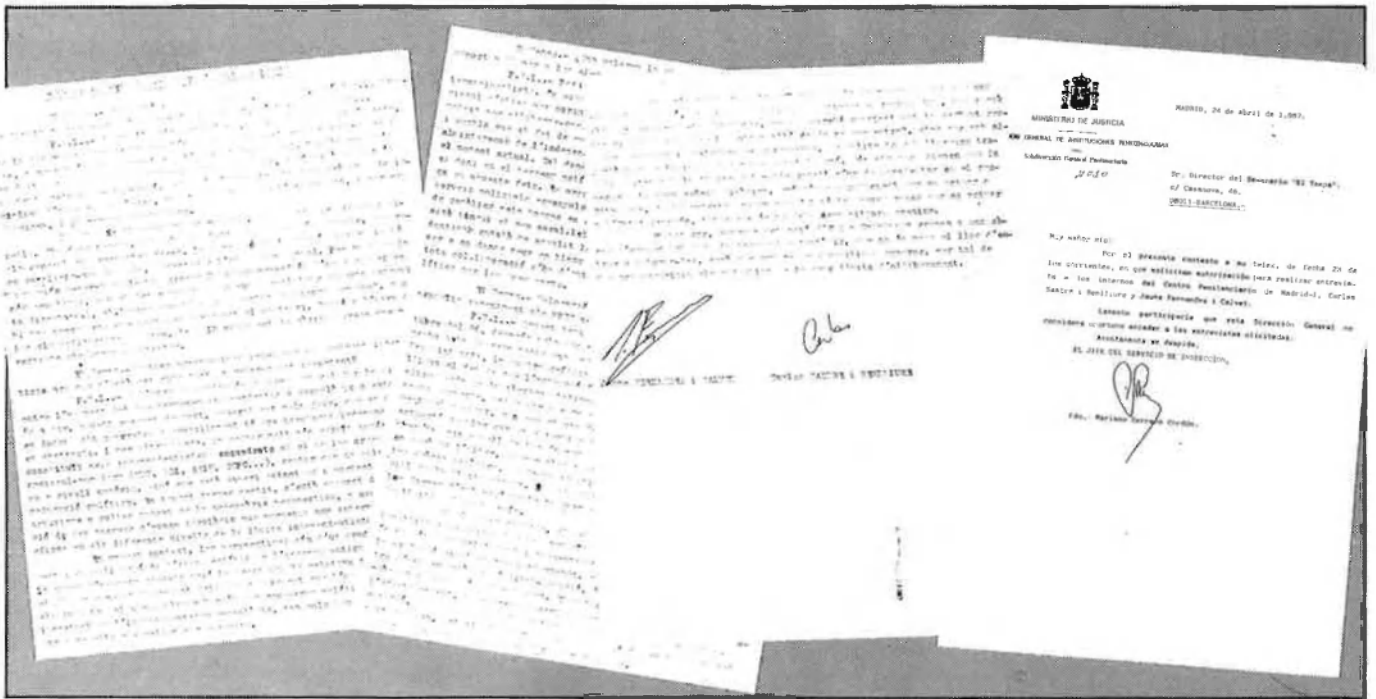
dependentisme revolucionari. La prova d'aquesta consolidació, la tenim en la relativa facilitat amb què l'MDT ha superat la recent crisi de creixement que l'ha afectat, o com els intents del nacionalisme burgès per recuperar políticament un sector important de l'independentisme sociològic tan sols han aconseguit enredar aquells que volien ser enredats.

El Temps.—*¿Com valoreu la possibilitat que l'MDT done suport a HB per a les eleccions europees?*

P.T.L.—Per principis, som partidaris de la solidaritat internacionalista. És evident que, si els estats i el capital internacional s'alien per oprimir-nos, cal que les nacions oprimides fem el mateix per alliberar-nos. Ara bé, cal que la solidaritat sigui mútua, i sembla que el fet que ETA actuï a Catalunya, de forma contrària als interessos de l'independentisme català, no preocupa massa HB en el moment actual. Cal, doncs, que qualsevol mena de col·laboració que es doni en el terreny polític es faci des d'una perspectiva crítica en aquests fets. És prou coneguda la constant intoxicació dels serveis policials espanyols, en el sentit que els catalans fem de camàlics per als bascos en el terreny militar, perquè, a més, això tingui el seu paral·lisme en el terreny polític. L'independentisme català ha assolit la seva majoria d'edat, i és prou madur per a no donar xecs en blanc ni fer seguidisme de ningú; per tant, tota col·laboració s'ha d'entendre com la recerca de beneficis polítics per les dues parts.

El Temps.—*Valoració de les actuacions i mètodes, armats, produïts recentment a Barcelona per part d'ETA-m.*

P.T.L.—Aquest tema ja el vam analitzar extensament l'octubre del 86, després dels dos primers cotxes bomba, i els esdeveniments dels darrers mesos ens han anat confirmant les nostres tesis. Resumint molt, la nostra crítica es centrava en l'aspecte territorial, lligat al fet que l'actuació fos sistemàtica i no eventual, i, d'altra banda, en la tècnica utilitzada del cotxe-bomba. Pel que fa al primer aspecte, val a dir que no es pot comparar un objectiu especialment seleccionat, com era el cas de Clement Perret, del Gal, amb una actuació regular contra objectius financers francesos i contra membres de baix nivell de les forces d'ocupació. Podem acceptar una cosa però no l'altra, ja que aleshores incideix directament en la nostra pròpia dinàmica, de forma negativa pel que fa a l'acceptació social de la lluita armada. És molt

Entrevista firmada per Jaume Fernàndez i Carles Sastre. A la dreta, denegació oficial.

difícil que la gent pugui acceptar les formes d'actuació violenta quan no responen a una problemàtica de lluita del propi país.

En el segon aspecte, el dels cotxes-bomba, només cal veure les lluites de baixes que han produït fins ara per adonar-se que és un mètode absolutament indiscriminat, i que, per tant, fa que tota la població civil se senti amenaçada, fet que va absolutament en contra d'una estratègia d'unitat-divisió, és a dir, unitat de les forces pròpies i divisió del contrari. El cotxe-bomba aconsegueix exactament l'efecte oposat, i reforça un cert consens en-

torn de les forces d'ocupació, en la mesura en què tothom se sent del mateix costat del punt de mira. Tot plegat entra en contradicció flagrant amb el fet que HB vingui a demanar el vot dels catalans.

Quan plantegem aquestes qüestions als companys bascos que han passat per aquí, sigui perquè els han detingut a Euskadi Sud, o perquè els han expulsat els francesos, rebem quasi constantment la següent resposta: «Al enemigo se le golpea allí donde se encuentra», clar que amb algunes honoroses i qualificades excepcions, de militants amb llargues trajectòries de llui-

ta, que ens han donat la raó. Són els que entenen que la solidaritat amb la lluita del poble català s'ha de manifestar en el respecte a la seva pròpia dinàmica, raó més que suficient per no actuar a Catalunya, de la mateixa manera que ETA té les seves raons per no actuar a l'Estat francès, tot i que és un dels seus pitjors enemics.

En tot cas, aquesta actuació d'ETA a Catalunya respon a una sèrie d'errors del seu plantejament estratègic, que no és aquí el lloc d'entrar a valorar, però que esperem que arribaran a superar, per tal que aconsegueixin els objectius de la seva lluita d'alliberament. □

És així,

si us ho sembla

DIRECCIÓ:
HERMANN BONNÍN

DE LUIGI PIRANDELLO

*A partir
del 7 de maig*

